

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában

Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fil., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti BUDAY ALADÁR.

A PÁZMÁNEUM nyomda és irodalmi vállalat kiadása
Budapesten, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre 7 kor.
Hirdetések alku szerinti árban.

Október 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
19 Vasárnap	Alk. Péter	Máté	6 Tamás	Lukács	6	9 47	10 ó 38 p	☾	6 26	8 32	Ut. n. 28-án éjtel 11 ó. 58 p.
20 Hétfő	Kant. János	(XXII. 15—21.)	7 Szergiusz	(V. 1—11)	11	45	ó 34 „		7 18	9 43	
21 Kedd	Orsolya	adjátok meg a	8 Pelágia	A bő hal-	13	44	31 „		8 17	10 45	
22 Szerda	Kordula sz.	császárnak, a	9 Jakáb ap.	fogásról	15	41	26 „		9 21	d. e.	
23 Csütörtök	Kap. János	mi a császáré,	10 Eulanyusz	Péter	16	40	24 „		10 29	0 28	
24 Péntek	Rafaél főa.	és Istennek, a	11 Fülöp ap.	hajójában.	17	38	21 „	11 39	1 7		
25 Szombat	Aloc. Margit	mi az Istené.	22 Provusy		18	37	19 „	d. e.	1 40		

Világverő Hollós Mátyás király!

A történetirók azt modják: „csak *fiatal-sága* mentette meg, hogy László bátyja után rajta is végre nem hajtották a király halálos boszuját.“ Sokkalta igazabb azonban a nép hite és mondása: „Mátyásnak nem volt szabad bakókézre jutnia, mert a magyar népnek szüksége volt reá, így akarta a jó Isten!“

Igen, azt akarta, hogy végre annyi viszály és nyomoruság után ismét *nemzeti* királya legyen a magyarnak. Mert a magyar nemzetre mindenkor nyomoruság volt és mindenkorra az is marad, ha idegen ül Szent István trónszékében. Nem való arra a magyar, hogy más vérü, más eszejárásu emberekhez igazodjék. Van neki magának is egészséges vére és még egészségesebb eszejárása.

Nemzeti királyaink alatt, vérünkben való fejedelmek alatt mindig hatalmasan ragyogó csillag volt a magyar név. Ahová a hir elvitte, ahová ember tovább adta, csak tisztelettel fogadták és nagyaratartották. Idegenek messze földről és a szomszédok minden kis bajukban hozzánk jártak segítségért. Mert erős volt a magyar karja és aczél benne a kardja, hogy mindig megvédje a gyengék igazságát.

Az igazság a magyarnak főjellembonása! Minden nemzeti, vérbeli királyunk közt mért Mátyás az, kire népünk még ma is úgy emlékszik, mintha tegnap is élt volna? Holott ötszáz évvel korábban született? Csak azért, mert olyan igazságos fejedelme volt! Igazsága pedig a nép javára volt! Mert, mikép ma is akad, mindig akadt nyuzó a nép bőrére. Amde Mátyás ótalom volt, csak szólni kellett

és hozzá menni, nem panaszkodni, csak elmondani.

Közmondás, hogy: Meghalt Mátyás király, oda az igazság! És ezt a közmondást a tapasztalat szülte jó régen, századokkal elébb, de sajna, megtartotta ugyancsak a tapasztalat máig! Oda az igazság! Mintha még nyoma is kiveszett volna a földről. Kivált mikor szegény ember keresi, vagy özvegy, vagy árva.

A mióta ember él a földnek hátán, mindenkor csak egy, egyetlen gondviselője volt neki az Uristen; hanem földi ügyeink sokféleségében éppen az isteni Bölcsesség emberekre bizta az emberek sorsát; jobbakra a kevésbbé tökéletesekét, erősebbre a gyengébbekét. Így született az emberi hatalom. Így született meg a királyi hatalom is. Ah! sajnos az emberi hatalom nem mindig jutott olyan kézbe, mely mellé méltó sziv is került volna! A királyok közt is sok akad, aki népét sem szivébe nem zárta, sem nem istápolta. A magyar nemzetnek van meg az a bámulandó szerencséje, hogy az ő véréből sohasem született olyan király, a ki népe romlására dolgozott volna. Még eddig minden nemzeti királyunk valóságos apja volt népének.

Mindenik közül kivállott Mátyás, az igazságos. Törökverő Hunyady Jánosnak, a nagy Hunyadynak fia. Kit ötszáz év sem törült ki népe emlékezetéből. Más ezer év sem fogja kitörülni. Most ime szülővárosa szobrot emelt neki.

A szoborállítás alkalmából a magyar állam hivatalos lapja, a „Budapesti Közlöny“ a

következő szép sorokban emlékezett meg Mátyás királyunkról:

„Áll immár pompás lovas szobra Mátyás királynak, annak az Uralkodónknak, akinek bölcsesége, igazságossága, nemes lovagiassága, vakmerőséggel határos bátorsága, adott szavának szentsége, vallásaért, nemzetéért és országaért vivott szakadatlan küzdelmei ellenfeleinek félelmetljes tiszteletét, az egész keresztény világnak hálás elismerését, nemzetének pedig rajongó csodálatát és szeretetét szerezte meg számára. Aki külső ellenségek, különösen a török áradat által folyton fenyegetve, belső ellenségek részéről veszélyeztetve és mindezek fölött a leküzdésükre szükséges erők hiányának bénító keserűségét gyakran érezve sem csüggedett soha egy pillanatra sem, hanem törhetetlen erélylyel, ellankadást nem ismerő kitarással és vaskövetkezetességgel tört előre életének legfőbb célja felé, amely nagy lelkét egészen betöltötte: hogy országát hatalmassá, nemzetét erőssé, népét boldoggá tegye.“

Festi ezután hadvezéri talentumát, mély bölcsességét, igazi műveltségét, őszinte szeretetét népe iránt, végül azt az igazságot, amelynek emléke hagyományosan átöröklődött még a késő nemzedékre is. A szép megemlékezés így végződik: „Kolozsvár főterén áll már az ércszobor királyaink eme legdicsőbbikének s a mint végigtekint — ötödfélszázad után — szeretett országán, látja, hogy a lezajlott nehéz megpróbáltatások után „él magyar, áll Buda még“, hogy régi fényben büszkélkedik ismét a „Mátyás“ temploma, hogy országának fővárosa hatalmas arányokban növekedik és méltó módon sorakozik a nyugat világvárosai mellé, — látja, hogy a tudományok és művészetek művelésében szeretett nemzete buzgó igyekezettel tart lépést a nyugati államok sorában, — látja, hogy szeretett népe, serény munkálkodás közt, számban és jólétben gyarapodva aknázza ki a béke áldásait — s látja, hogy e haza minden igaz fia — alattvalói hűségben, odaadó ragaszkodásban és hódolatteljes szeretetben vetélkedve — sorakozik koronás királya, a legnemesebb szívű uralkodó fenkölt személye köré és hogy a trón és a nemzet vállvetve buzgólkodik a magyar állam erejének és hatalmának növelésében.“

Kolozsvár ünnepe.

Az ünnep lefolyása méltó volt a nagy alkalomhoz. A nemzetnek és nemzeti életnek legfontosabb életszervei résztvettek azon mult vasárnap, e hó 13-án. A magyar királyt képviselte József királyi herceg közkedveltségű fia, József Ágost királyi herceg és körülötte összegyülekeztek a magyar kormányhatalom birtokosai, Széll Kálmán miniszterelnök élükön, továbbá a horvát bán, a képviselőház és a főrendiház számos tagja, a budapesti főiskolák rektorai, számos tanára, főispánok, főnemesek, írók, művészek. Szóval, Magyarország színe-javának képviselői.

Az ünnepi misét a Mátyás-téri, még a Hunyadiak korából való szent Mihály templomban, fényes segédlettel *Majláth* gróf püspök tartotta reggel kilencz órakor. József Ágost királyi herceg a notabilitásokkal és küldöttségekkel részt vett az istentiszteleten. Mig az ódon templomban az istentisztelet folyt, künn a teret ellepte a sokaság. A templomból kijövet ájtatos várakozással csoportosult a nagy vendégsereg a leplekkel eltakart szobor köré. Széll Kálmán a diszatór előtt megállva, az ifju királyi herceghez intézte szavait. Fölidézte a nagy Mátyás emlékezetét, hogy egybe kapcsolja jelenével, jelen fejlődésének nagy föltételeivel, a melyek közt nincs nagyobb, mint a magyar nemzet királyhűsége és hazaszeregete. A válasz a melyet mint a király képviselője,

József Ágost királyi herceg mondott, ugyanezt a gondolatot hangoztatta.

Még a boszus lelkekről is elvonult minden felhő, midőn a lepel lehullt és a nagy hadverő Mátyásnak hatalmas nagy alakja, *Fadrusz* nagy alkotása, egyszerre láthatóvá lőn. A komoly szívűek is megindultak. Egy pillanatra minden háttérbe szorult. Ünneplők, méltóságok, maga a mű és művésze is. Mátyás emléke töltötte be a sziveket, azé a nagy emberé, a kit ez a nemzet szült magának, hogy dicsőséges emléke, emlékeztetője legyen a dicsősége. Ezt a nagy pillanatot mindenki megfogja őrizni lelkében. Azután a jelen érezte jogát és hatalmát. Mindenki büszke volt a szoborra és alkotójára. Ez a mi magyar művészi tehetség emelkedésének is jelzője. Hosszan elnémulva szemlélte a királyi herceg és környezete a nagy emlékművet és midőn Széll Kálmán s majd a királyi herceg kezet szorított a művésszel és a herceg hosszan beszélgetett vele: Éljen *Fadrusz*! töltötte be a levegőt. A beszéd után a királyi herceg körüljárta a szobrot s e szemle alatt *Fadrusz* szolgált neki magyarul. A herceg azután távozott s a tömeg a szoborhoz tolongott, hogy közelebből lássa és megnézze a talpazatra helyezett koszorúk tömegét. Egész nap óriási tömegek nézték a szobrot és a kolozsváriak büszkén mondják, hogy a közvélemény az ő Mátyás-szobrokat tartja az ország legszebb szobrának.

A nap második ünnepe az Erdélyrészi Kárpát-egyesület *Erzsébet* lobogójának fölszentelése, és a Néprajzi Muzeum fölavatása délben folyt le *Mátyás király* szülőházában.

Az ünnepre József Ágost királyi herceg, Széll Kálmán miniszterelnökkel, a jelenlévő miniszterekkel s a többi notabilitással gyalog jött el szállásáról a Mátyás-téren végig a közönség szakadatlan éljenzése között. Az ünnep színhelyén József Ágost kir. herceg számára külön baldakin volt föállítva. A királyi herceg mellett az *Erzsébet*-lobogó zászlóanya, Wesselényi Istvánné báróné, Augustza királyi hercegnő képviselője foglalt helyet. Feilitzsch Artur báró, a Kárpát-Egyesület elnöke lelkes szavakkal üdvözölte a herceget, mint a király képviselőjét és Wesselényi Istvánné bárónét, mint Augustza királyi hercegnő helyettesét. Beszédében ecsetelte azt a nagy fájdalmat, a mely a magyar nemzetet *Erzsébet* királyné elhunytával érte, a kinek emlékére a ma fölavatandó *Erzsébet*-lobogót készítette a magyar nők kegyelete szent ereklyéjéül, kegyeletes jelképeül a nemzet örökké élő hálájának, soha nem szünő bánatának, enyhülést nem találó fájdalmának, állandó hűségének és szeretetének. Drága kincscsé avatja a lobogót az is, hogy ő fensége Augustza királyi hercegasszony, dicsőült királynénk fenséges unokája, a magyar nemzet iránti szeretetének hagyományosa a zászlóanyai tisztséget elvállalta.

József Ágost királyi herceg erre a következő beszédet mondotta:

Köszönöm a dicsőült királynénk emlékét méltató szép és kegyeletes szavakat, melyek újból is igazolják, hogy a magyar nemzet hűségére, mint erős sziklára támaszkodik a trón. (Lelkes éljenzés.) Ugyanazokkal a kegyeletes érzésekkel a keblemben, kérem Istennek felkent szolgálait, hogy adják áldásukat e lobogóra. (Élénk éljenzés.)

A zászlószentelés befejeztével Feilitzsch Artur báró újra beszédet intézett József Ágost kir. herceghez, a kit arra kért, hogy a védősége alatt létrejött

Néprajzi Muzeumot nyissa meg. Beszédében ismertette a muzeum történetét, hangoztatva Széll Kálmán miniszterelnöknek, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek s az alapítás és gyűjtés munkájában résztvett tudósoknak a muzeum létesítése körül szerzett érdemeit.

A beszédre József Ágost kir. herceg a következő beszéddel válaszolt:

Ama kegyeletes szavak, melyekkel az Erdélyi Kárpát-Egyesület tisztelt elnöke boldogult nagyatyámnak és forrón szeretett édesatyámnak Magyarország közügyei iránt tanusított érdeklődéséről, szeretetéről megemlékezett, jól eső, mély visszhangot keltettek szívemben és hazafias örömmel jelentem ki, hogy szent kötelességemnek tartom, hogy az ő nyomdokain haladjak! (Zajos éljenzés.) Hálátelt köszönetet mondok itten mindazoknak, a kik a muzeum létrejöttén fáradoztak vagy azt támogatták, — szintugy azoknak, kik az Erdélyi Kárpát-Egyesület hazafias működéseiben résztvettek, — továbbra is pártfogásukba ajánlom egyesületünket, melyet mindenkor támogatni, fejleszteni és édes hazánk javára fenntartani komoly szándékom. (Élénk tetszés és éljenzés.) Éppen most, midőn Kolozsvár és vele egyetemben az egész nemzet kegyeletét róttá le nagy és dicső királyunk előtt, midőn megmutatták, hogy bármily hosszú idő mult el, bárhany viszontagságon esett át a nemzet, mégis hű szívében él annak emléke, a kit szeretett; a hála és kegyelet érzete az iránt, a ki őt szerette. (Élénk éljenzés és tetszés.) Örömmel ragadom meg ez alkalmat, hogy e muzeumot, mely a ma ünnepelt nagy király szülői házában készült el, megnyissam; annál nagyobb örömmel teszem ezt, mert tudom, hogy a népet ismerése milyen fontos hazánkra nézve. Mint az Erdélyi Kárpát-Egyesület védője, a néprajzi muzeumot ezennel megnyitottnak jelentem ki.

A kir. herceg szavait éljenzés követte. A megnyitás után a kir. herceg Feilitzsch báró kalauzolásával megnézte a muzeumot, többször elismeréssel és örömmel nyilatkozva a gyűjtemények gazdagságáról. Az ünnepről a kir. herceg Széll Kálmán mi-

niszterelnök kíséretében a közönség lelkes ovációi között szállására hajtatott. Utközben a kir. herceg többször meglepedéssel nyilatkozott az ünnep imponans lefolyásáról.

Délután tartották meg a szépművészeti társaság kiállításának megnyitó ünnepét, melyen ott volt József Ágost kir. herceg is. Széll Kálmán miniszterelnök és Wlassics kultuszminiszter délután három órakor érkeztek meg a kiállításra, melynek helyiségeiben a közönség nagy sokasága szorongott. — Feilitzsch báró üdvözölte a kultuszminisztert, a ki mindenkor támogatója és előmozdítója volt a szépművészeti ügyeknek.

Beszédében fölemeltette, hogy szerencsés gondolat volt az erdélyrészi szépművészeti társulat első kiállítását összekötni a szobor leleplezésével. Ezzel a tettel ünnepejük a nagy királyt, követve az irányt, melyet ő adott nemzetének, ki a háboruk közepette is a tudomány és a művészet hatalmában kereste a magyar állam európai állásának erejét. Ma még tisztábban áll előttünk mindenek igazsága. Meggyőződése, hogy a nemzet a Gondviselés erős művészi tehetséggel áldotta meg. Ezt fejleszteni a törvényhozásnak, a kormánynak és a társadalomnak legszentebb kötelessége. Első feltétel erre nézve, hogy ne csak a magyar társadalom egy kis körét, hanem az egész művelt közönséget hassa át a művészet iránt való lelkesedés s a magyar népléleknek sajátosságává, szükségévé legyen a művészet ápolása. Ezért iparkodik az esztétikai nevelést bevinni az iskola

belső életébe. Ezért támogatja a vidéki szépművészeti társulatokat. Ezzel megvetjük melegágyát a nagy nemzeti művészetnek is. Beszéde végén a miniszter a magyar társadalom legmelegebb pártfogásába ajánlotta az erdélyrészi szépművészeti társaságot, a melynek első kiállítását azzal az óhajással nyitja meg, hogy a kiállítások sorozata a magyar művészet folytonos haladását, diadalát hirdesse.

A miniszter beszéde után nemsokára megérkezett a kiállításra József Ágost kir. herceg is, a kit a kormány tagjai fogadtak, a kultuszminiszter pedig ezzel a beszéddel üdvözölte:

Beatrix királyné, Hollós Mátyás felesége.

igen aggasztó állapotban szállították. Családja és veje, Csillagi József főispán napok óta a nehéz beteg közelében vannak.

Pogány alispán lemondása. Pogány alispán okt. 8-án beadta lemondását, nem ugyan betegsége miatt, mint állítja, hanem az előzetes fegyelmi vizsgálaton ellene felhozott súlyos bizonyítékok hatása alatt, minek alapján a közigazgatási bizottság a további fegyelmi eljárást egyelőre közérdekből megszüntette és a lemondást elfogadta. Pogány a lemondással egyidőleg esedezett, hogy kegyképpen két és fél évi alispáni fizetés végkielégítés czímen neki megszavazzassék. Az állandó választmányi ülésnek javaslata az, hogy az alispán lemondása egyhangúlag elfogadtassék és végkielégítési kérelme elutasítassék.

A győr-nádorvárosi plebános-választás. Laszberg gróf győri főispán, a plebánosválasztó közgyűlés elnöke, fölötte furcsa eljárást követett a plebánosválasztás körül. A püspök leiratának felolvasása után ezt a kérdést vetette fel: Felkiáltással, vagy szavazással kívánják a választást? „Szavazzunk, szavazzunk“, zúgtak minden oldalról. Dr. Mohl Antal czimz. püspök hozzá szólva a tételhez, kifejtette, hogy itt csupán a közgyűlés katolikus tagjainak szavazásáról lehet szó. Nem követ el sem szokatlan, sem méltatlan dolgot a közgyűlés, ha papjuk megmégválhsztását a katolikusokra bizza. Felhozta, hogy az az egyedüli igazság, ha más vallásfelekezetek nem folynak be a katolikus pap választásába, mert hisz a katolikusok sem avatkoznak bele soha más felekezetek belső dolgaiba. A papválasztás a katolikus hívek belügye, melybe más felekezetnek beleavatkozása helytelen. Nincs írott törvény, mely más felekezetet arra feljogosítana, hogy a katolikusoknak papot válaszson. A király mindig felbontotta az ilyen jogtalan és méltánytalan választást. Mohl Antal dr. beszéde után szólásra emelkedett Krausz Miksa ügyvéd, hogy a zsidó vallású választókat a tartózkodásra hívja fel, valamint dr. Giesswein Sándor, hogy a kérdést megvitassák. Erre az elnöklő főispán kijelentette, hogy a vitát egyszerűen nem engedí meg. — Ez ellen tiltakozunk! *Ez törvénytelen és jogtalan eljárás!* kiáltott a főispáni szék felé Szabó István orsz. képviselő. — Klotür! Lehetetlenné teszi a tanácskozást! kiabálták. — *Elrendelem a szavazást!* — kiáltott a főispán ingerülten. — Én meg megfélebbezem! replikázott Deáky Zsigmond dr. — A főispán ezután elrendelte a szavazást. Természetesen mindenféle vallásfelekezetű képviselő beadta szavazatát. A zsidók rajzottak a szavazásnál. A főispán kihirdette ezután az eredményt. Giesswein Sándor dr. azonnal bejelentette felebbezését a választás ellen, előrebocsájtva, hogy nem személyi, hanem elvi okból teszi meg. Ez eset arra jó, hogy lássuk: *választhatnak-e a zsidók nekünk katolikus papot?*

Pavlovics Lubomir képviselő ismertees *izgatási ügyében* a nagykikindai törvényszék végleg megszüntette a vizsgálatot, ellenben „könnyű testi sértés esetét látja ott fennforogni“, azért áttette az iratokat a büntető járásbirósághoz.

Küldöttségek a minisztereknél. A nyitrai megyei cukorrépa-termelők arra kérték a földmivelési minisztert, védje meg őket a cukorgyárosok kizsákmányoló eljárása ellen, melylyel a répa árát annyira lenyomták, hogy a gazdákat szinte tönkreteszik. Darányi megígérte, hogy saját hatáskörében sürgősen fog intézkedni.

Szerdán délelőtt Temesvárról harmincz kisiparos járt a kereskedelmi miniszternél azzal a kéréssel, hogy a temesvári asztalosok ipari szövetkezetének tizenötezer koronás államsegélyt engedélyezzen. Láng megígérte, hogy átvizsgálja a dolgot.

Az államosítás ellen. Lőcséről írják: A vallás- és közoktatásügyi miniszter még 1896-ban felhatalmazta dr. Hajnóczy József szepesmegyei kir. tanfelügyelőt, hogy a vármegye husz városában az az ellemi iskolák államosítását hajtsa végre. Több megyevárosban az államosítás simán keresztülment, Gölniczbányán azonban úgy a római katolikus, mint az evangélikus egyházközség ezen tárgyalási határozatok ellen a vármegyei közigazgatási bizottsághoz felebbezett. Az illető egyházközségek önérzetes és jogosult eljárását föltétlenül helyeseljük, a kultuszminiszter ur pedig feleljen erre a kérdésre: igaz-e, hogy egyenesen felhatalmazta Hajnóczy tanfelügyelőt az iskolák államosítására és ha igaz: miképpen egyeztetni ezt össze több ízben tett ismert nyilatkozataival?

A királynak több pénzt adjunk. A mi pénzt ő felsége az országtól kap, hogy belőle udvartartását és külföldi képviselőit elláthassa, azt *civilistának* nevezik. Hogy mekkora legyen ez az összeg, azt tízévről-tízévre az országgyűlés szabja meg. Legutóbb 1872-ben szavaztak meg a királynak 18'6 millió koronát, azóta ez az összeg nem változott. Most azonban fel fogják emelni. A Reichsrathnak csütörtöki ülésén benyújtott az 1903-ik év költségvetése és abban már benn foglaltatik a civilistának 2.000.000 koronával leendő meggyarapítása osztrák részről. Ugyanennyival emelnék aztán magyar részről is. Az emelést az általános. drágulással indokolják.

Országgyűlés.

Szerdán, 1901. október 15-én.

Hétfőn, kedden nem üléseztek a képviselők, hanem szerdán annál mozgalmasabb képe volt a honatyák diszes termének. Azzal kezdődött, hogy a szombati ülésre kitűzték a királynak a kvótát megállapító üzenetét, hogy megvitassák, mennyiben volt a királyi döntés jogos és igazságos. Erre a vitára a függetlenségi ellenzék nagy arányokban készül, miután a miniszterelnök tág kaput akar itt nyitni a vélemények nyilatkozásának.

Ezután megválasztattak a bizottságok, melyekhez Széll Kálmán azt a kérést intézte, hogy minél buzgóbban fogjanak munkájukhoz, hogy az előttük fekvő ügyeket gyorsan tárgyalák le. Különösen a polgári perrendtartás javaslatát sürgeti meg. Azután előadta a Ház legközelebbi munkaprogramját.

A jövő hét elején beterjeszti a költségvetést, utána tárgyalni kell a *horvát-magyar kiegyezést*. Legközelebb pedig egész sereg törvényjavaslatot fog a ház elé adni: az utlevélügyről, a határrendőrségről, a külföldiek ellenőrzéséről, a kivándorlásról, a mértékek ellenőrzéséről! a honvédelmi miniszter az ujonczlétszám megállapításáról, az ujonczjutalék meghosszabbításáról és a póttartalékosoknak hosszabb ideig való szolgálatáról terjeszt elő javaslatot. A pénzügyminiszter az állami beruházásokról és az állami tisztviselők fizetésének fölemeléséről terjeszt elő javaslatot még ezen az őszön. Az igazságügyminiszter a perrendtartás életbeléptetéséről s az árurészlet-

Fenséges főherczeg ur! Mint a hazai közművelődési intézmények ez idő szerint felelős öre, elmulaszthatatlan kedves és alázatos kötelességemnek ismerem a legmélyebb hálánkat kifejezni ama kegyességért, hogy felséges urunk és királyunk legmagasabb képviselőjében fenséged megnyitó ünnepünkön közbenjárni méltóztatott. Legyen fenséged meggyőződve, hogy nem csak mi, kiknek hivatásunk és kötelességünk e jelentékeny kulturális intézmény fölvirágoztatásán dolgozni, de a magyar társadalom legszélesebb rétegei is lelkesedést és erőt merítenek e fölemelő közreműködésből, fenséged lelkes és lelkesítő szavaiból és mindnyájan reménnyel és bizalommal tekintünk ez intézmény sikeres fejlődése elé. Mert ott lebeg fölötte szünet nélkül az a talizmán, hogy urunk királyunknak e hazával összeforrott szive és fenséged nemes lelke bocsájtották útjára. Hálánk kifejezéseül egyszerű, de mélyen érzett szavakban Isten áldását kérjük felséges urunkra, királyunkra és az uralkodó családra.

A királyi herczeg megköszönte a miniszter üdvözetét, azután pedig megtekintette a kiállítást. A kultuszminiszter kalauzolta, a kinek a kiállítás tárgyairól adott magyarázatait a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta, végül pedig kijelentette, hogy mindennel nagyon meg van elégedve, a mit látott.

A földmivesek tisztelgése.

Az ünneplésben szép és megható epizódja volt a földmivesek tisztelgése József Ágost kir. herczeg előtt. A földmivesek diszbe öltözötten a sétatéren várakoztak, a hol már akkor szintén nagy népsokaság gyűlt össze. A szépművészeti kiállításról jövő királyi herczeget zugó éljenriadallal fogadták. Majd elcsöndesedett a nép s akkor a földmivesek dalosköre elénekelt a Himnusz, a mire a királyi herczeg levette csákóját, a kormány tagjai pedig a kalapjukat s valamennyien födetlen fővel hallgatták végig az éneket, ezután a földmivesek sorából előlépett Tóth József gazda s a királyi herczeget a következő szavakkal üdvözölte:

Fenséges főherczeg ur! Az ezredéves Magyarországnak felejtethetlen királya volt Mátyás, az igazságos. Ma, mikor a hálás utókor a jelesnek szobrot emel és azt koszorúkkal halmozza el, szívünk azt sugja, hogy a jelenben élő dicső királyunk magas személye iránt is kimutassuk szeretetünket. Mi, Kolozsvár földmives gazdái, ő felsége számára egy koszorút, nem hamar hervadó virágból, hanem az életfentartó buza kalászaiból hoztunk. Mély alázattal kérjük fenségedet, hogy ezt, mint igaz szeretetünknek, tiszteletünknek és hódolatunknak igaz jelét a jó magyar királynak, a legelső magyar embernek, Ferencz József ő felségének színe elé juttatni méltóztassék. Isten éltesse dicső királyunkat, fenségedet és az egész uralkodó családot.

Az összegyűlt nép többször szakította félbe lelkes éljenzéssel a beszédet, a mely után végül perczekig tartó éljenriadal zugott föl. Tóth gazda fölajánlotta koszoruját, a melyet József Ágost kir. herczeg e szavakkal vett át:

Szívükből köszönöm meleg üdvözetüket. E koszorút, szeretetük jelét, átadom ő felségének és előre is legforróbb köszönetemet fejezem ki önöknek.

A nép éljenzett, a királyi herczeg pedig kezet fogott Tóth gazdával, a kivel aztán a miniszterelnök és a kormány tagjai is kezet szorítottak. A főherczeg és Széll Kálmán még vasárnap elutaztak.

POLITIKAI VILÁG.

Kiegyezés - be - egyezés.

Kettőn áll a vásár: a német s a magyar,
Egyik is, másik is engedni nem akar.
Az alkusz is kettő, Körber uram és Széll,
Ebbe is, abba is úgy biznak, hogy nem fél.

Az alku fő tárgya, a magyarnak bőre.
Melyet kicserezni akarnak jövőre.
S jó régen nyuzzák, de még egy kevés vagyon
Nyuzatlan s arra vás' az osztrák fog nagyon.

Vajjon melyik enged, Körber-e, a német?
Vagy Széll engedi meg szegény magyar népet
Az osztrák hordáknak, hogy kedvére nyuzzon,
S magyart, ha nem fizet, házából kihuzzon.

Vajjon meddig verik még egymásnak a markát?
Vajjon melyik huzza be hamarabb a farkát?
S vajjon mék' bukja el magát a nagy harcuba?
Vajjon mék' jut bele a nagy hadi sarcuba?

Félek, hogy az egyszer, mint mindég szokása,
Most is a magyarnak jut a forró kása.
Addig kerülgeti a két macska s végre —
Körbernek mert meleg, oda tolja Széllre.

És te, jó magyarom! ne légy azon hitben,
Hogy ki fog segíni a Széll ur most itten.
Nem, s nem is érted küzd, hisz más az ő célja,
Saját érdekében vág az ő aczélja.

Nem azt akarja ő, hogy te ne bukjal el,
Ő nem akar bukni. Te csak aludjál el,
S ne lásd játékanak: csak egyik oldalát,
Ne láss, ne hallj semmit, hogy mi van oda át.

Neked szép szót ígér, — ismervé gyengédet,
Jog, törvény, igazság bódulttá tesz téged.
Kiegyezést csinál akaratod nélkül,
S elhitei veled, hogy ő győzött végül!

Te meg továbbra is türsz, mint birka s végre
Ő örül, hogy téged így rá vitt a jégre.
S hogy el ne ess, vigyázz! saját érdekedbe,
Mert ha bordád törik, te léssz érdekelve.

S majd elmondja oszt' ő elég bőven neked,
Hogy védte, mint védte jogaidat s téged,
Pedig ne higj neki, érted semmit sem tett.
Megvédve egyedül — csak a bársonyszék lett!

Rug Miska.

Beteg országos képviselő. Kubinyi György orsz. képviselő, a szabadelvű párt tagja súlyos betegen fekszik a városligeti Herzl-féle szanatoriumban, a hova trencsénmegyei birtokáról, Bohuniczról már

igen aggasztó állapotban szállították. Családja és veje, Csillagi József főispán napok óta a nehéz beteg közelében vannak.

Pogány alispán lemondása. Pogány alispán okt. 8-án beadta lemondását, nem ugyan betegsége miatt, mint állítja, hanem az előzetes fegyelmi vizsgálaton ellene felhozott súlyos bizonyítékok hatása alatt, minek alapján a közigazgatási bizottság a további fegyelmi eljárást egyelőre közérdekből megszüntette és a lemondást elfogadta. Pogány a lemondással egyidőre eszedezett, hogy kegyképpen két és fél évi alispáni fizetés végkielégítés czimen neki megszavaztassék. Az állandó választmányi ülésnek javaslata az, hogy az alispán lemondása egyhangúlag elfogadtassék és végkielégítési kérelme elutasitassék.

A győr-nádorvárosi plebános-választás. Laszberg gróf győri főispán, a plebánosválasztó közgyűlés elnöke, fölötte furcsa eljárást követett a plebánosválasztás körül. A püspök leiratának felolvasása után ezt a kérdést vetette fel: Felkiáltással, vagy szavazással kívánják a választást? „Szavazzunk, szavazzunk“, zúgtak minden oldalról. Dr. Mohl Antal czimz. püspök hozzá szólva a tételhez, kifejtette, hogy itt csupán a közgyűlés katolikus tagjainak szavazásáról lehet szó. Nem követ el sem szokatlan, sem méltatlan dolgot a közgyűlés, ha papjuk megválasztását a katolikusokra bizza. Felhozza, hogy az az egyedüli igazság, ha más vallásfelekezetek nem folynak be a katolikus pap választásába, mert hisz a katolikusok sem avatkoznak bele soha más felekezetek belső dolgaiba. A papválasztás a katolikus hivek belügye, melybe más felekezetnek beleavatkozása helytelen. Nincs írott törvény, mely más felekezetet arra feljogosítana, hogy a katolikusoknak papot válaszson. A király mindig felbontotta az ilyen jogtalan és méltánytalan választást. Mohl Antal dr. beszéde után szólásra emelkedett Krausz Miksa ügyvéd, hogy a zsidó vallású választókat a tartózkodásra hívja fel, valamint dr. Giesswein Sándor, hogy a kérdést megvitassák. Erre az elnöklő főispán kijelentette, hogy a vitát egyszerűen nem engedi meg. — Ez ellen tiltakozunk! *Ez törvénytelen és jogtalan eljárás!* kiáltott a főispáni szék felé Szabó István orsz. képviselő. — Klotür! Lehetetlenné teszi a tanácskozást! kiabálták. — *Elrendelem a szavazást!* — kiáltott a főispán ingerülten. — Én meg megfelebbezem! replikázott Deáky Zsigmond dr. — A főispán ezután elrendelte a szavazást. Természetesen mindenféle vallásfelekezetű képviselő beadta szavazatát. A zsidók rajzoltak a szavazásnál. A főispán kihirdette ezután az eredményt. Giesswein Sándor dr. azonnal bejelentette felebbezését a választás ellen, előrebocsájtva, hogy nem személyi, hanem elvi okból teszi meg. Ez eset arra jó, hogy lássuk: *választhatnak-e a zsidók nekünk katolikus papot?*

Pavlovics Lubomir képviselő ismertees *izgatási ügyében* a nagykikindai törvényszék végleg megszüntette a vizsgálatot, ellenben „könnyű testi sértés esetét látja ott fennforogni“, azért áttette az iratokat a büntető járásbíróshoz.

Küldöttségek a minisztereknél. A nyitrai megyei cukorrépa-termelők arra kérték a földmivelési minisztert, védje meg őket a cukorgyárosok kizsákmányoló eljárása ellen, melylyel a répa árát annyira lenyomták, hogy a gazdákat szinte tönkreteszik. Darányi megígérte, hogy saját hatáskörében sürgősen fog intézkedni.

Szerdán délelőtt Temesvárról harmincz kisiparos járt a kereskedelmi miniszternél azzal a kéréssel, hogy a temesvári asztalosok ipari szövetkezetének tizenötezer koronás államsegélyt engedélyezzen. Láng megígérte, hogy átvizsgálja a dolgot.

Az államosítás ellen. Lőcséről írják: A vallás- és közoktatásügyi miniszter még 1896-ban felhatalmazta dr. Hajnóczy József szepesmegyei kir. tanfelügyelőt, hogy a vármegye husz városában az az ellemi iskolák államosítását hajtsa végre. Több megyevárosban az államosítás simán keresztülment, Gölniczbányán azonban ugy a római katolikus, mint az evangélikus egyházközség ezen tárgyalási határozatok ellen a vármegyei közigazgatási bizottsághoz felebbezett. Az illető egyházközségek önértetes és jogosult eljárását föltétlenül helyeseljük, a kultuszminiszter ur pedig feleljen erre a kérdésre: igaz-e, hogy egyenesen felhatalmazta Hajnóczy tanfelügyelőt az iskolák államosítására és ha igaz: miképpen egyeztetni ezt össze több izben tett ismert nyilatkozataival?

A királynak több pénzt adjunk. A mi pénzt ő felsége az országtól kap, hogy belőle udvartartását és külföldi képviselőit elláthassa, azt *civilistának* nevezik. Hogy mekkora legyen ez az összeg, azt tizévről-tizévre az országgyűlés szabja meg. Legutóbb 1872-ben szavaztak meg a királynak 18'6 millió koronát, azóta ez az összeg nem változott. Most azonban fel fogják emelni. A Reichsrathnak csütörtöki ülésén benyújtott az 1903-ik év költségvetése és abban már benn foglaltatik a civilistának 2.000.000 koronával leendő meggyarapítása osztrák részről. Ugyanennyival emelnék aztán magyar részről is. Az emelést az általános. drágulással indokolják.

Országgyűlés.

Szerdán, 1901. október 15-én.

Hétfőn, kedden nem ülészttek a képviselők, hanem szerdán annál mozgalmasabb képe volt a honatyák díszes termének. Azzal kezdődött, hogy a szombati ülésre kitérték a királynak a kvótát megállapító üzenetét, hogy megvitassák, mennyiben volt a királyi döntés jogos és igazságos. Erre a vitára a függetlenségi ellenzék nagy arányokban készül, miután a miniszterelnök tág kaput akar itt nyitni a vélemények nyilatkozásának.

Ezután megválasztattak a bizottságok, melyekhez Széll Kálmán azt a kérést intézte, hogy minél buzgóbban fogjanak munkájukhoz, hogy az előttük fekvő ügyeket gyorsan tárgyalák le. Különösen a polgári perrendtartás javaslatát sürgeti meg. Azután előadta a Ház legközelebbi munkaprogramját.

A jövő hét elején beterjeszti a költségvetést, utána tárgyalni kell a *horvát-magyar kiegyezést*. Legközelebb pedig egész sereg törvényjavaslatot fog a ház elé adni: az utlevélügyről, a határrendőrségről, a külföldiek ellenőrzéséről, a kivándorlásról, a mértékek ellenőrzéséről! a honvédelmi miniszter az ujonczlétszám megállapításáról, az ujonczjutalék meghosszabbításáról és a póttartalékosoknak hosszabb ideig való szolgálatáról terjeszt elő javaslatot. A pénzügyminiszter az állami beruházásokról és az állami tisztviselők fizetésének fölemeléséről terjeszt elő javaslatot még ezen az őszön. Az igazságügyminiszter a perrendtartás életbeléptetéséről s az árurészlet-

ügyről, a földmivvelésügyi miniszter a telepítési birtok-feldarabolásáról, a kultuszminiszter pedig a jogi oktatás reformjáról terjeszt be törvényjavaslatot. Másodsorban, a tél folyamán kerülhet tárgyalásra az ipari tulajdon nemzetközi védeiméről, a szabadalmi védjegyről, a házalásról, az ipari és gyári munkások betegsegítéséről, a viczinális vasutakról, a bányajogról, a tagosításról, az uzoratorvény revíziójáról, esetleg a büntető törvény módosításáról, a kincseleletekről és a tanítói nyugdíjról szóló törvényjavaslat.

A kiegyezésről még nem készíthet javaslatot és nem is nyilatkozhatik a tárgyalásairól. De kijelenti, hogy nagyon tévednek, akik azt hiszik, hogy a vámszövetséget ez év végére okvetlen meg kell kötni, vagy ha nem, akkor következik az önálló vámterület. Ez nincs a törvényben. A vámszövetség 1907-ig fennmarad, ha csak Asztria meg nem sérti a viszonzóságot.

A Ház a miniszterelnök által ajánlott munkarendet elfogadta.

Csütörtökön, 1902. október 16-án.

Tartott az ülés csak egy óra hosszatt. De ez alatt sok történt. Elnök bemutatta a csongrádi és tápéi kerületbe küldött vizsgáló bizottság jelentését, melyekből kitűnt, hogy Tápén nagyobb visszaélés nem fordult elő, hanem Csongrádon a Kuria által már megállapított 354 eseten kívül még 126 esetben történt etetés, itatás. A Baross-párt 115, a Hegyi-párt 15 esetben követett el visszaélést. Ennek következtében a csongrádi kerület választói jogát egy évre fel fogják függeszteni.

Fejérváry Géza báró két törvényjavaslatot terjeszt elő. Az egyik a véderő törvény ideiglenes meghosszabbításáról szól, továbbá arról, hogy az ujonczjutalékot a legutóbbi népszámlálás eredményéhez képest ki kell egészíteni. Eddig évente 33.889 ujonczot kellett adni a közös hadseregbe, a honvédségbe pedig 12 és fél ezret. Ezentul a közös hadsereg magyar jutaléka 44.076 fő lesz. A honvédségé nem változik. — A másikkban arról van szó, hogy a legközelebbi két évben 8550 póttartalékost a közös hadseregre, 3000-et pedig a honvédséghez tényleges szolgálatra hívjanak be. De csakis azokat, kik sorsuzás által jutottak a póttartalékba. Olyanokat, kik közgazdasági vagy családok miatt kerültek póttartalékosok közé, nem hívják be.

Napirenden volt még az 1901-ik évi zárszámadás. A lezárolás eredménye 113 millió korona fölösleg. Tíz perc alatt letárgyálták az egész számadást és a kormánynak a fölmentést megadták. Igaz volt és helyén való. Ugron Gábornak az a félhangos megjegyzése: Mégis csak botrány, tíz perc alatt letárgyalni egy ezer milliós költségvetést!

A pénteki ülés napirendjén apró-cseprő házi ügyek voltak, azután következett a kvóta-döntés megvitatása.

Csak keresztény intézményeket, katolikus egyesületeket, keresztény szövetkezeteket alakítsatok magatoknak és fiaitoknak! Minden jellegtelen kör, egyetlen, szövetkezet a felekezetenküliség kárhözatos melegágya a drága hazában!

Régen láttam, régen...

Régen láttam, régen,
Az apai házat,
Hej! de nagyon régen
Az én édes, kedves
Apámat, anyámat.

Idegenek között
Szomorú a lelkem,
Mint magános orom,
Melyet villám sujtott,
Olyan árva lettem.

Sok idő mult már el,
Bucsuzásom óta,
De sok könnyem pergett
Szenvedéstől, bútól
Halovány arcomra.

Hej de nagyon fázom,
Hideg minden hozzám,
Hogyha beteg vagyok,
Nem csókolja senki
Lázban égő orezám.

Amikor meg elfog
Az a tengerbánat,
Visszasírom akkor
Az apai házat,
Az én édes, kedves
Apámat, anyámat.

L. E.

A szökevény.

— A Magyar Néplap tárczája. —

Előljáró beszéd.

Nagyon becses az igazmondás és értékesebb minden drágakőnél. A pataktükrénél még ragyogóbb. Azért megvagyom a haszna mindenkoron és jutalomra talál az emberek fia előtt is.

Elmondom itt nektek a Gyuri legény történetét, úgy igazában, ahogy megesezt. Olvassátok érdeklődéssel és tanuljatok tőle. A hazugságot pedig gyűlöljétek, mert rut és irtóztató, és büdösebb a kennek lángjánál. Kezdem tehát:

I-ször is: Otthon.

Vándor apó — akit az egész falunk „jőszeműnek” hívott, (Isten tudná miért?) — izgett-mozgott a pitvarának falóczáján.

— János fiam, valami komoly kérdezni valóm volna.

A szabadságon levő vadászkatona arczán mintha valami felhő surrant volna átál.

— Mit parancsol Vándor apó?

Az öreg köhécselt elsőbb egyet:

— De őszinte lész?

János arca belevonaglott:

— Mért ne lennék?

— Még egyszer kérdezlek: megmondod az igazat, a tiszta igazságot?

— Meg.

Most már látszott valami kis melegség az öreg arczán.

— Hisz tudod fiam, hogy mindig szerettelek.
 János sóhajtott:
 — Tudom.
 — Korán lettél árva, de hogy itt növekedtél föl a familiámban, mindig úgy tartottalak, mint a családhoz tartozót. Igaz-e?
 János bólintott fejével:
 — Igaz. Ugy van. Most meg már egészen belekerülök a familiába, hogy a lánya, a Juliska a feleségem lesz.
 — Csak azért beszéltem ennyit — folytatta Vándor apó — nehogy azt hidd, hogy Isten ments: terhemre volna ez a tiznapos itthon való időzésed ...
 János szája észrevehetően remegett.
 — Nem értem apó!
 Az öreg most már kissé szurósan nézett, aztán csak kibökte:
 — Ammondó volnék: csodálom, hogy az ezredetekben olyan könnyen adják a tiznapos szabadságokat a közlegényeknek ...
 János szava félénk volt:
 — De hisz már a napokban vissza kell mennem ...
 Az öreg nyugodt maradt:
 — Tehát tiz napnál több szabadságot kaptál?
 — Igen ... a kapitányom ...
 — No, én is voltam katona, aztán akármilyen jól viseltük magunkat, bizony nem igen szórták a szabadságot.
 János most már sápadott:
 — Ez kivételes ...
 Vándor apó szeme meg mintha gyujtani akarna:
 — Hát azt mondom én neked, ha haragszol, ha nem, hogy neked mar az ezredednél kéne lenned. Igaz-e?
 János vergődött.
 — De Vándor apó ...
 — Ne csürd-csavard a dolgot ...
 — De ...
 — Mondtam már, hogy a kérdésekre felelj: letelt-e már a szabadságod, vagy se?
 A katona csak lehelte:
 — Le!
 Az öreg kiegyenesedett:
 — És te mégis itt lebzsz?
 János szinte lihegett:
 — Mikor nem tudok megválni a Juliskámtól! Mikor úgy szeretem!
 Az öreg mintha nem is hallotta volna:
 — Es mikor kellett volna visszamenned?
 — Már három napja ... De mikor úgy szerettem a Juliskát ...
 Vándor apó szeme nedves lett:
 — Amért a legény egy lányt szeret, azért lehet jó katona, azért teljesítheti a kötelességét.
 — De apó ...
 — Ne szólj közbe fiam! Amit mondtam, megmondtam. ... Rögtön csomagolsz.
 A másik csak hebegte:
 — Rögtön.
 — És mész vissza.
 — Megyek ...
 — De egyet, azt mondom, ugy tégy, ahogyan én parancsolom. Ertetted?
 — Értettem. Ugy csinálom.
 — Semmi hazugsággal elő nem állasz az ezrednél. Megmondod első szóra az igazi okát, hogy mért maradtál engedélyen felül idehaza.

— Megmondom.

— — — János szót fogadott. No tetszik-e nektek a Vándor apó parancsa? Én azt mondom, hogy igaza volt. Meglássátok nemsokára. Hiszen folytatom

II-szor is: A kapitány előtt.

A szolgálattelvő őrmester arca szinte eltorzult a gunytól és kárörvendéstől:

— No, majd adok én neked három és fél napot mulatozni a szabadságon túl!

Jánosunk félénken felelt:

— Csak három nap ...

— Ne karattyolj! Még neked áll feljebb? Még feleselsz itt? Nem is három és fél nap, hanem négy... No megállj! Már itt a kapitány.

A savószemű kapitány kaczagva kiáltott:

— Ahá! Hát megjött magától a szökevény?!

— Alássan jelentem ...

— Mit jelent maga? Mi? Semmit sem jelent.

Megszökött, aztán punktum.

— De kapitány ur, kérem.

— Egy hangot se! ... azt mondaná tán, hogy szabadsága volt? ... mi? ...

Az őrmester vihogott. A kapitány folytatta:

— Önhatalmából hosszabbította meg a szabadságot és ez: szökés. Szökés és semmi más.

Aztán ridegen hozzá tette:

— Különb is semmi közöm az egészhez. Nem rám tartozik. Ez nem fegyelem elleni kihágás. Ez szökés. Majd az ezredparancsnok elé viszem és ez hallgassa ki, aztán átadja a hadbírósnak. Azok ítékeznek a szökevények fölött. Kapni fog két kemény esztendő, aztán nyöghet ...

Az őrmester gunyos orcával mormogta utána:

— Majd a hadbírósnak ítékeznek ... Igen, a hadbírósnak ... Öt esztendő ... Hét esztendő ... A hadbírósnak ... Nyolcz esztendő ...

— — — Azt mondom én, hogy a kit szóhoz jutni nem engednek, az nem mondhat se igazat, se hazugságot. Hanem, csak diadalmas a sorsa az igazságnak, azt mondom. Ti is hadd lássátok, azért folytatom,

III-szor is: Az ezredes előtt.

— No, mit csinált maga? Miért áll itt? Megmondom, ne hazudjék!

Jánost talán nem is annyira a fegyelem, mint inkább az önérzet egyenesítette czövekké:

— Nem kenyerem a hazugság, ezredes ur! Szabadságon voltam ... Hét napra kaptam engedélyt és tizet maradtam otthon.

Az ezredes rémitőn bömbölte:

— Azt megmondom, hogy nekem elő ne hozakodjék most a szokásos kifogásokkal, hogy ez volt beteg, az volt beteg ... Persze leitta magát? Mi?

— Nem élek itallal, ezredes ur!

— Hát akkor mi a manónak maradt el otthon?

— Szeretek egy leáyt ... a Juliskát ... Nem tudtam megválni tőle.

Az ezredes belebámult a katonába. Hogy ez ily nyiltan mer szólani! És vizsgálni kezdte Jánosnak a tekintetét. Szinig tiszta, nyugodt volt az ...

És azt érezte az ezredes, hogy küzdenie kell önmagával, nehogy valami haszontalan vizcsepp oda tolakodjék a szeme pillájára. Pedig már nagyon tolakodott. ... Harmincz esztendőre való visszaemlékezés kergette a szeme felé. Mikor ő, mint ifju had-

A kolozsvári-óvári templom.

nagy került ki a tisztképző iskolából és az első szabadságát élvezte... Majdnem így járt ő is.

Azonban egyszerre a rideg katona lett:

— No, az egyszer megmenekül, maga gézengúz. Nem adom a hadbírótság elé...

Azzal a kapitány felé fordult:

— Százados ur! ez az ember tiz napi magán-áristomot kapjon!

— Mert nagyon becses az igazmondás és értékesebb minden drágakőnél. A patak tükrénél még ragyogóbb. Azért megvagyon a haszna mindenkoron és jutalomra talál az emberek fiai előtt is.

Sziveskedjék naptárainkra megrendeléseket gyűjteni!

UJDONSÁGOK.

Katholikus nagygyűlés.

A hétnek keddjén, szerdáján, esütörtökjén és péntekjén lefolyt Budapesten a magyar katolikusok III-ik nagygyűlése. A lapunkban ismertetett tárgysorozatot pontosan be is tartották. A dús program keretében számtalan jó eszme és buzdító tanulság merült fel. A nagygyűlés fényes ünnepeiről, valamint általános lefolyásáról jövő számunk kimerítő közlésekben fog számot adni. Mikor ugyanis a *Magyar Néplapot* postára kell tenni, hogy idejében

minden kedves olvasónk kezébe jusson, akkor a lelkes és impozáns nagygyűlés még javában folyik.

A király Budapesten. A király még e hónapban Budapestre jön s egyenesen Gödöllőre megy. Innen csak a rendes kihallgatások megtartása végett, hétfőn és esütörtökön jó a fővárosba. A királyi palotában már megtették a szükséges intézkedéseket.

A Gellért-szobor. Szent-Gellért szobra már ott áll az új hid feljárójával szemben a hegyoldalon. A szobornak mint tervezve volt, leleplezési ünnepe elmarad; egész csöndben adják át azt a hét valamely napján a fővárosnak.

P. Auracher a pápánál. Messze földön ismerik P. Aurachert, a bajor kapuczinus provinciálist gyújtó beszédeiről, melyeket katolikus kis- és nagygyűléseken mondani szokott. A napokban Rómában járt s abban a ritka szerencsében részesült, hogy ő Szentsége magánkihallgatáson fogadta. Az audienciáról ő maga ezeket írja: „Csaknem félórát időztem a Szentatya oldalán, mialatt sok fontos dolgról értekeztünk. Mondhatom, bámulatba ejtett a Szentatya biztos ítélete a legtávolabb fekvő viszonyokról, az ő rendkívüli erélyessége és lelkesedése, melylyel róluk beszélt. Többek közt azt kérdezte tőlem: Jársz-e fiam katolikus egyletekbe? Mire nemes önérzettel feleltem, hogy igenis szorgalmasan látogatom. Ki nem mondhatom, mily boldognak éreztem magam, hogy „igen“-nel felelhettem. A föld alá sülyedtem volna szégyenemben, ha azt kellett volna felelnem: Én csak a templomba járok és csendes czellámat őrzöm. Árulónak tetszettem volna ez esetben önmagamnak. S a Szentatya azt felelte erre: Jól cselekszel így, fiam! Azután elmondta, hogy a francia püspökök jártak nála, kiknek szívére kötötte a katolikus egyleti életet. „Mondjátok meg papjaitoknak — szolt hozzájuk — hogy ne csupán prédikáljanak, hanem a nép közé is menjenek, a hívőket fölkeressék, magukhoz vonzzák és katolikus egyletekbe tömörítsék, hogy ilyképpen ujja éleszszzék a hitbeli életet.“ Azt is mondta nekem a Szentatya: „Fiam, mindenütt elmondhatod ezeket!“

Pangermán izgató. Brassóban a királyi ügyészség letartóztatta Schroff Hermant, a „Kronstädter Zeitung“ szerkesztőjét. A letartóztatott ember, a ki nem magyar állampolgár, a legféltelenebb módon izgatott lapjában a magyarok ellen. Lázár Miklós gróf ügyész és Köllő Ignác vizsgálóbíró Brassóba érkeztek, a „Kronstädter Zeitung“ szerkesztőségében házkutatást tartottak és eredményképen a szerkesztőt letartóztatták, és átkísérték Marosvásárhelyre. Schroff előbb zsidó vallású, majd áttért a katolikus vallásra és legutóbb pedig luteránus vallású volt. Jellemzésül ez is elég.

Pusztuló millenáris emlékmű. Megint egy építészeti skandalum. Olyan rohamos egymásutánban következnek, mintha már a fátum is megelégette volna a mi középítkezési gazdálkodásunkat és radikálisan akarna figyelmeztetni egy kis lelkiismeretességre. Most a pannonhalmi millenáris emlék követi az ismert példát és a pusztulás útjára lép. Az emlékmű belsejébe becsurog az eső, ezenfelül a tympanon freskói, melyeket Lotz festett s amelyek 20.000 koronába kerültek, már eddig is teljesen tönkrementek. A falazat is bomlik, az egész emlék sürgős

restaurálását téve szükségessé. A bajok már régebbi keletiek, de csak most jutottak a kereskedelmi miniszterium tudomására. Megfognak vizsgálni a többi millenáris emlékeket is, a pannonhalmit pedig helyreigazítják, a bajok tudatlan okozói, az építők pedig vigan építenek tovább műemléket a magyar építőművészet és a magyar technika nagy dicsőségére.

Hamisított vasuti jegy. Mint a „Pester Lloydnak“ Liptó-Szent-Miklósról jelentik, gróf Matuska László dr. megyei aljegyző és a „Liptó“ című hetilap szerkesztőjét hamisított vasuti jegy használatán érték rajta Hatvan állomásán, amiért rögtön letartóztatták. Liptó-Szent-Miklóstra visszaszállították, ahol ideiglenesen szabadlábra helyezték. Matuska gróf beadta a lemondását. A megütközés annál nagyobb a sajnálatos eset fölött, mert Matuska gróf a legelőkelőbb körökben is bejáratos volt.

Párbaj mint fegyelmi vétség. Verőczemegye fegyelmi tanácsa tegnap Chavrak Levin főispán elnöklésével tartott ülésén Ivó Sándor segédmérnököt Stewer 78. gyalogezredbeli hadnagygyal néhány héttel ezelőtt vívott véres párbaja miatt büntetésül saját költségén való áthelyezésre ítélte.

Ruttkayné Kossuth Lujza meghalt mult hétfőn 92 éves korában. Kossuth Lajos öt testvére közül ő volt az egyetlen, ki bátyját túlélte, száműzetésében ápolta, gondját viselte és a halottat hazakisérte. Az agg asszony végelgyengülésben halt meg. A főváros diszshelyet adott az elhunyt urnónek.

Megszökött a koporsóból. Chabarowskból jelentik: Két részeg katona közül az egyik a kaszárnya felé menet összeesett és elalélt az utcán. A katona őrvjárat megtalálta azon hitben, hogy kolerában meghalt, bevitték a kórházba, ahol beszentelték a katonát, majd koporsóba téve kivitték a kolera-temetőbe. Mialatt a hullaszállítókosci a temető irányába tartott, hirtelen neki ütődött egy göröngynek. A koporsó födele lepattant s leesett a kocsirol. A hatottnak hitt katona felébredt és megugrott. A többi katonák szinte megdermedtek az ijedtségtől, amint a kolerást szaladni látták. Persze a vizsgálat megindult azok ellen, a kik a katonát — eltemették.

Gyilkos macska. Borzalmas eset történt Inota dunántúli községben. Keleczy Irma nyugalmazott tanítónő minden örömét a macskáiban találta. Tizenkét macskája volt s ezeket folyton maga mellett tartotta s asztalánál etette őket. Szenvedélye annyira ment, hogy ahol valami szép macskát meglátott, azt drága pénzen is megszerezte. Pár héttel ezelőtt egy parasztasszony vitt hozzá egy rendkívül kifejlődött erős kandurmacskát. Az öreg kisasszonynak megtetszett az állat és megvette. Az új vendég azonban nem tudta megszokni a jó helyzetet s czivakodást idézett elő a többi macskával, de azért gazdája nem vesztette el türelmét, s hogy meg ne szökjön, éjjelre is saját szobájában tartotta. Vasárnap reggel, amikor Bernye Kati takarítónő belépett asszonya szobájába, azt nagy vértócsában halva találta az ágyon. Az ágy szélén pedig a kandurmacska ült. A vizsgálat megállapította, hogy a macskán veszettség tört ki s ezen állapotban átharapta az alvó nő torkát s nyakát és arczát összemarczangolta.

Gulyás, a bodonhelyi kivándorló. Sajgó fájdalommal tekintünk minden hazánkfia után, ki vándorbotot vesz

a kezébe, s a tengertulra megy. Neki — úgy érzi — itthon nincs mit keresnie és még szomorubb viszonyok közé jut. Mert bizony nem mind arany, a mi fénylik. Hiába kecsesgetik a lelketlen kivándorlók a jóhiszemű embereket mindenféle széppel, lidérczfény az, a mi az oceán másik partjáról a képzeletben idelátszik. Egy-két évig fáradhatatlan munkával, nagy sanyaruság közepette meg tud ugyan élni a kivándorolt az ő családjával, de ha elfogyt a magával hozott pénz, reményvesztetten és csalódottan kell visszatérni honába. Így járt Gulyás Ferencz bodonhelyi gazdaember is. A mult évben vándorolt ki Amerikába. Csábító iratok és kivándorlási ügynökök mézes-mázos beszéde reábirták, hogy itt hagyja az ekeszarvát. Földjét és egyéb ingatlanságait pénzzé tette és ment az „igéret földére“. Magával vitte feleségét és két kis gyermekét is. Nagy önfeláldozó munkával csak birta egy darabig. Remélte, hogy ha egyszerre nem is, de később majd csak kedvez a szerencse. De hiába várt: csalódott. Pénze elfogyott, munkához csak nagy ritkán jutott. Ekkor gondolt csak vissza újra hazájára, melyet hűtlenül, kalandor módjára, szerencsét vadászva, elhagyott. Pénze nem volt, tehát sok kéréssel és utánjárással sikerült csak kieszközölni, hogy hazahozták. A szállítási költségek 1136 korona 45 fillerre rugtak. Ezt az összeget a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság most be akarja hajtani. Megkereste tehát a békésmegyei alispáni hivatalt, hogy a Loyd-gőzös követelésének kiegyenlítését eszközölje ki. Vajjon kitől hajtsák be ez összeget, a mikor szegény Gulyás Ferencz vagyontalanul, szegé-

Mátyas temploma Budán.

nyebben, mint a templom egere, került haza Bodonhelyre, a falujába.

Furfangos családok. A budapesti főpostánál évek óta nagy szédelgést üz egy csalóbanda. Becsomagolnak kopott, értéktelen tárgyakat és megczimezik különféle városokba ismeretlen egyéneknek, kik még a földelő előtt is ismeretlenek. A csomag becsértékét tetszés szerint állapítják meg s írják rá és a földadaskor kapott vevényt joval a kitüntetett áron alul adják el a hiszékeny embereknek azzal a megnyugtató biztatással, hogy nagy szükségük hajtja őket az elzálogosításra, de egy pár nap mulva kiváltják a vevényt. Mikor eljön a kérdéses nap a feladónak és a csomagnak csak hiult helye van. Ezek az értéktelen csomagok több hónapi vándorlás után a központba kerülnek, hol miután senki sem keresi, mint visszamaradt csomagot, év végével elárverezik. Hiába vannak a legnagyobb körültekintéssel a földadónál, a család munkájokat oly ügyesen csinálják, hogy eddig még távolról sem sikerült a tetteseket leleplezni. Ugy a rendőrség, mint a főposta személyzete éber figyelemmel kíséri azokat, akik a csomagfeladásnál megfordulnak, eddig azonban teljesen eredménytelenül.

A hercegprimás a magyar nyelvért. Esztergom vármegye állandó választmányának Andrássy János kir. tanácsos alispán elnöklété alatt tartott legutóbbi ülésén általános örömet keltett Vaszary Kólos hercegprimásnak leirata. A hercegprimás értesítette ugyanis a vármegyét, hogy utasította egyházmegyéje egyházi iskolaigazgatóit, hogy a magyar nyelv tanítására a katolikus iskolákban a legnagyobb gondot fordítsák. Azonfelül kilátásba helyezte, hogy mihelyt ily módon a magyar nyelv szélesebb körben is elterjed, a magyar prédikációkra vonatkozólag is megteszi a kellő intézkedéseket.

A kétszáz esztendő Károly-kaszárnya. Az idén lett kétszáz esztendeje, hogy annak az épületnek alapkővét letették, amelyre később a Károly-kaszárnya épült. Az épület eredetileg nem volt kaszárnya. Erre a célra már csak azért se volt alkalmas, mert földszintes ház volt, ahol az ország rokkantjait szállásolták el. Évtizedek múltán a rokkantak házából tisztai kaszinó lett, de ekkor még mindig csak földszintes ház volt. Csak a múlt század elején kapta az épület azt a formát, amelyet a mai napig is megtartott. Egy ferenczvárosi kőműves tette a városnak az ajánlatot, hogy a földszint fölé két emeletet épít, ha megengedik neki, hogy a földszinti bolthelyiségekért ő szedje kilenczven éven át a lakbért. Rövid idő előtt telt le a kilenczven esztendő, mely idő alatt a ferenczvárosi kőműves és jogutódai több százezer forintot szereztek a befolyt lakbérekből. A főváros most, hogy a Károly-kaszárnyát átvette az államtól, 30 évi adómentességet kapott oly föltétel mellett, ha öt éven belül a kaszárnya helyére diszes palotát épít.

Kellemes éjjeli pihenő. Egy fiatal angol lelkész meséli el a következő jóizű kis kalandot: Lelkészi kötelességeim egy izben egy távoli falucskába szólítottak, ahonnan nem térhettem vissza még ugyanaz nap állomáshelyemre; kénytelen voltam tehát az éjszakát egy öreg özvegyasszony házában tölteni. Háziasszonyom vacsora után bevezett csinos tiszta szobáskámba és így bucsuzott el tőlem: Ez az én legkedvesebb szobám az egész lakásban s csak annak szoktam éjjeli nyugvóhelyül kijelölni, a kit nagyon szívesen látok a házamnál. Tele van ez a hely az én

számomra szent emlékekkel. Nézze tisztelendő ur! itt halt meg, ebben az ágyban, hosszú szenvedés után, ezeken a párnákon az én drága, első férjem; második férjem itt lehelte ki az ő jószágos lelkét ebben a karosszékekben. Ha néha alkonyatkor bejövök ide, mindig úgy vélem, mintha most is ott ülne a félhomályban megszokott helyén. Ez a kanapé szintén drága ereklyém nekem. Édes apám aludt el rajta örökre. Szegény édes apám! Sokat foglalkozott életében a spiritizmussal, s mindig azt mondta, hogy halála után ebben a szobában meg fog engem látogatni. Azóta mindig várom. Kérem tisztelendő ur, ha ma éjjel eljönne, szóljon nekem... Ott, ahol éppen most áll, az öcsémet érte el a végzet. Szegény fiu roppant hirtelenül halt meg. Szívszélhűdést kapott és éppen azon a helyen esett össze. Orvos volt szegény; még most is itt vannak a műszerei ebben a szekrényben, meg egy pár emberi koponya is, a melyeket tanulmányozott. Majd reggel megnézheti őket. Most hát feküdjék le tisztelendő ur; késő van. Nyugodalmass jó éjszakát kívánok!...

Halálos foghuzás. Szeged városában, mint onnan jelentik, nagy részvétet keltett Dobai Gyula dr. ügyvéd feleségének tragikus sorsa. A fiatal asszony a napokban fogat huzatott; aznap este gyulladás támadt az arczán. Éjjel operálni kellett, mert az orvosok vérmérgezést állapítottak meg. Az operáció nem segített rajta s a szerencsétlen nő iszonyu kínok közt meghalt. Férje és három kis gyermeke siratja.

Antiszemitizmus a német hadseregben. A berlini „Staatsbürgerzeitung“ mint hiteles hirt jelenti a következőket: A tartalékosok elbocsátása alkalmával több tiszt arra figyelmeztette a távozókat, hogy polgári ruháik bevásárlásakor kerüljék a zsidó üzleteket, mert ezekben, hozzáértésük híján könnyen megcsalják őket. További életükben is gondolják meg, hogy a keresztény kereskedők és iparosok a nemzeti népjólétnek támaszai és hogy az őszinte német embernek minden körülmények közt iparkodnia kell e támaszok erősítésére. Sajnos, hogy ezeket a zsidó kereskedők konkurrencziája és a zsidó pénzen alapított áruházak aláássák. Tegye meg kiki a magáét, hogy a keresztény üzletvilág a létért való harcot becsülettel megállhassa és mindig képes legyen a zsidó konkurrencziával szemben helyt állani.

A büntetés. Veres György becsületes emberünket favágásra utalta a sorsa, azzal keresi türes és megadás közt mindennapját. Most több a munkája, mint egyébkor; beköszöntött az ősz, a polgárok téli tüzelőről most gondoskodnak. Tűrő, jólelkű Veres Györgynek két ellensége van: az eső, meg a lustaság. Az utóbbi nem benne honol, hanem a feleségében. Minap szegény nap-estig ázva aprított az utczán, este örvendezve ballag hazafelé, vélvén, jó meleg levessel várja élete párja. Am csalódott. Az asszony kendőbe bugyolálva, a sarokban ül és így fogadja férjét: „Gyuri! nincs vizünk, eredj a kutra, merits, neked már úgy sem árt az eső!” György fogta a korsót telemerte, aztán hogy visszaért a konyhába, fejére borította a feleségének; mondván: „Igy ni! most már épügy átáztál mint én, magad is mehatsz a kutra vizért.” És odadta az üres korsót.

Összeütközött mozdonyok. A kelenföldi állomáson a héten Bieske felé induló 22. számú személyvonat moz-

donya
A szem
dony a
volt He

Máté I
Román
hegyek
Végre
akarta
általuk
ébersé
ért, eg
azonb
Az els
pedig
Csibi
sebes

puszt
kán I
szoms
volt a
mind
sák a
amely

tartoz
téré
meg.
át He
báthi
népe
késze
óbl é

korl
a zs
térés
Aczé
volta
jegy
ujon
Bajr
nélk

huz
mán

ten
egy
sze

leja
a
nel

donya összeütközött az 1312. számú tartalék mozdonyal. A személyvonatnak semmi baja sem esett, a tartalékmozdony azonban megrongálódott. A tartalék mozdonyon volt Heri Mihály fűtő a bal lábán megsebesült.

Lelőtt katonaszökevények. Gaál István, Csibi Lőrincz, Máté István és Telkes Mihály, a katonai szolgálat elől Romániába akartak szökni. Két napig bujkáltak a gyimesi hegyek között, keresve az utat, mely Romániába vezet. Végre a harmadik napon a gyimesi szoros közelében akartak átosonni a határon. De vesztükre. Mert épp az általuk kiválasztott utvonalat őrzí a határőrség kettőzött éberséggel. Mikor a négy legény éjjel a határ közelébe ért, egyik őrjárat észrevette s reájuk kiáltott. A legények azonban futásnak eredtek, mire az őrok utánuk lőttek. Az első lövésre Gaál és Csibi elbuktak, a második lövésre pedig eltalálták az őrok Mátét és Telkest is. Gaál és Csibi rövid kinlódás után kiszenvedett; a másik kettőnek sebesülése pedig oly súlyos, hogy aligha épülnek fel.

Lőcse város veszedelme. A mult hét egyik éjjelén pusztulás fenyegette Lőcse városát. A Kossuth-utca sarkán kigyuladt egy ház s a tűz csakhamar átesapott a szomszédos épületekre. A tüzoltóság szinte tehetetlen volt a haragos elemmel szemben, mert a vízvezetékeket minden éjszaka elzárják, hogy a szeszfinomítónak juttassák a vizet. Nagy erőfeszítéssel mégis elnyomták a tüzet, amely tíz emeletes házat hamvasztott el.

Kápolna megáldás. A nagykereskenyi plebánia alá tartozó Hontvarsány fiókegyházban Jézus szive tiszteletére emelt kápolnát Kohl Medárd püspök e hó 6-án áldotta meg. A főpap fogadására, ki ez alkalommal először lépett át Hontmegye határát, megjelent a megye küldöttsége, a báthi kerület papsága, vidék értelmisége és a plebánia népe. A kápolna részint dr. Halassy Kálmánné áldozatkészségéből, részint buzgólkodása folytán közadakozásból épült.

Megkeresztelkedés. Dr. Berger Mátyás bajmoki gyakorló orvos folyó hó 13-án nejével és gyermekével együtt a zsidó vallásról a római katolikus hitre tért át. A megtérés régi elhatározás ténye. A keresztelési szertartást Aczél Gyula szabadkai hitoktató végezte. Keresztszülők voltak Lichtnecker Józsefné, Lichtnecker József községi jegyző és Kulincics Miklós plebános. Szentmise alatt az ujonnan keresztelt házaspár az oltáriszentséghez járult. Bajmok községe az áttérés aktusa iránt valláskülömbőség nélkül nagy érdeklődést tanusított.

Értesítés.

A lapunkban is hirdetett „Tanuló sorsjegyek” huzását a miniszterium engedélyével az 1903. év márczius hó 1-ére halasztották el.

A nemes czélu sorsjáték felkarolására ismétlen megkérjük olvasóinkat. Sorsjegyek (darabonként egy kornáért és a postadíjért) a kiadó hivatalból szerezhetők be.

 Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

Népek és nemzetek.

A bécsi Reichsrath első ülése.

Csütörtökön tartotta első ülését a bécsi Reichsrath, melynek fontosabb eseménye a költségvetés benyújtása volt, mit a pénzügyminiszter hosszabb beszéddel kísért. Utána Körber miniszterelnök állott föl szólásra, és arra kérte a képviselőket, intézzék el a költségvetést alkotmányosan, ez emeli az állam tekintélyét és a belső békét. A *kiegyezésről* azt mondta Körber, hogy nincsenek ugyan befejezve a tárgyalások, de ő reméli, hogy nagyon hamar tehet már jelentést *pozitív eredményekről*. Mindkét beszézes közbekiáltásokkal kísérték a csehek, kivált mikor Körber azt hangoztatta, hogy a csehországi honatyák régen ellentétben vannak a néppel, mely békés és alkotmányos. Erre hatalmas abczug és ilyen szavak volt a felelet: „Ez már mégis a legnagyobb szemtelenség, gazság, gyalázat!” A csehek obstrukciója ugylátszik nem csak fenyegetés.

Nápoly tanácsa a vádlottak padján.

Nápolyban a törvényszék már napok óta tárgyal egy monstre-pört, melynél a város felozlatott tanácsának huszonkilenc tagja a polgármesterrel együtt ül a vádlottak padján. Ezt a nagy pört sok huza-vona előzte meg. Nápolyban már évek óta türhetetlen volt a lakosság helyzete a hatalmas városi reprezentáció hatalmaskodása miatt. Az anarchia végre is oda vezetett, hogy a kormány kormánybiztost küldött Nápolyba. Saredo szenátor aztán felfüggesztette az egész városi tanácsot s feljelentést adott be ellenük: csalás, sikkasztás és hivatali hűtlenség czimén. A legnevezetesebb vádlottak: dr. Sumonte Celestine polgármester, Gasale, Adinolfi, de Siena városi tanácsosok, Krafft és Perouse a gázgyár igazgatói. A többi vádlott is mind hivatalnok. A tanuk száma 415-re rug, ügyvéd vagy 50 fog működni a pörnél.

A szerzetes iskolák és a bretonok.

A példás hithűségü bretonok vasárnap fényét és tömeghatását tekintve, egyformán impozáns körmenetben adtak kifejezést szeretetüknek, ragaszkodásuknak a szerzetes iskolák iránt. A kerület községe képviselve volt a körmenetben papjai vezetésével, zászlók alatt. A kerületben 65.000 ember vett részt, köztük 15.000 iskolás gyermek. A processzió a hires folgoeti bucsujáró helyre vonult, hol a szabad ég alatt misét hallgattak. A bucsujáró hely plebánosa lelkes szónoklatot tartott és felszólította a jelenlevőket, hogy az iskolánövérékért imádkozzanak.

Pusztul a dohányzás.

Érdekes és a francziákra nézve örvendetes tényről ad hirt egy francia lap. Arrol van szó, hogy dohányfogyasztás, mely majd minden európai államban évről-évre növekedik, a francziáknál hovatovább divatját mulja. Magyaráztatul két körülményt is felhoz az említett lap. Az egyik az, hogy a francziák meglehetősen drága és amellet rossz dohányfogyasztók e jelentékeny része, mióta az apák egyáltalában nem tiltják el a dohányzást, feléje nem néz a megengedett s így minden izgalmat nélkülöző élvezetnek.

Alakítsunk minden községben katolikus népkört!

Őszi dal.

Hulldogál a fák levele, A hideg szél járja, Éjjelenkint elkélne már A jó meleg párna.	Kányasereg károg, repked Ezrivel a házon... Teremtuccse! nem gyerekség, Már nappal is fázom!
Piros színű pelyhes dunna Jaj, ha most meg volna, A hidegtől szegény ember Foga nem vaczogna.	Eredj, anyjuk hozd ki bundám... — Jaj, igaz! eladták — Mindenemből kifosztottak A rossz ebugatták!
Alkotmányos adószedő* — Szél verje bokádat — Mért vitted el az adóba Egyetlen dunnámat!...	Ilyen kurucz egy világot Az apám se látott! Fujja csak fel, ki szereti E szép szabadságot!

Zuhany.

Csak keresztényektől vegyetek pénzt kölcsön!**MAGYAR GAZDA.****Őszi árpa műveléséről.**

Őszi árpa alá a földet jól mélyen kell szántani s porhanyítani, hogy gyökerei könnyen lenyulhassanak, anélkül azonban, hogy a föld nagyon föllazulna, mert ekkor könnyebben kifagyhat. Ezért a tarló földet őszi árpa alá kétszer, burgonya vagy here után pedig csak egyszer szántjuk.

Ha az árpának szánt föld nem volna elég kövér, — úgy érett-trágyával szórjuk be, mely csak könnyedén szántassék alá, — hogy a zsenge növények mindjárt első fejlődésében mintegy tápforrással szolgálhasson. Ettől függ az őszi árpa természetének sikere, annyival is inkább, mivel tavasszal gyors felnövése miatt — nem volna képes az őszzsel elmaradt bokrosodását helyre pótolni.

Az őszi árpa vetését, mindig az éghajlat és a talaj minőségéhez mérten végezzük. Egyik vidéken hamarabb — másikon ismét később történik a vetés. Több helyen — különösen lápföldeken, erősen trágyázott ugarban és káposzta-repcze, bab és lóhere után vetik. Több hegyi vidékeken a nem nagyon későn érő krumpli után. Legjobb első növénynek tartják a káposzta-repczét és a korán érő krumplit, minthogy ezen növények letakarítása után csakugyan a legtöbb idő is marad, — úgy a talaj elkészítésére — valamint az árpa idején való elvetésére.

A vetés korábban vagy később történik, aszerint, amint a föld kövérebb vagy soványabb s a növekedés őszzsel tovább tart — vagy hamarabb megszűnik. Kivált a felvidéken már augasztus utóján szükséges a vetés, és a mellett közvetlenül a vetés előtt gyorsan ható trágyát is kapjon, mert csak így remélhető, hogy a tél beállásáig annyira meggyökeresedhetik, hogy a mostoha időjárást kiállani képes legyen. Máskülönben az őszi árpa rendes vetési ideje enyhébb vidékeken szt. Mihály körül van, — de lehet egy-két héttel előbb is vetni. Fő az, hogy a vetés még a tél beállta előtt megbokrosodjon. De az igen korai vetés sem jó, mert a reá következő hosszú ősz, — különösen kedvező időjárás mellett a növény nagyon is buján nő, minek következtében aztán megsárgul s kipállik. Azért mint emlitém legtanácsosabb szt. Mihály-nap körül elvetni.

Elvetésénél, mivel a kifagyástól félni lehet különösen hőszegevény vidékeken, a sok boronálás és a föld kelletén tuli porhanyítása nem tanácsos. Hogy e bajtól lehetőleg az árpa biztosítva legyen, egy kicsit mélyebben szoktuk alátakarítani, hogy télen a fagy ki ne huzhassa a gyökereket. Azért e növények magvát többnyire vagy érdes barázdákba szórjuk, vagy ami még jobb, a már megfogasolt földbe sekélyen alászántjuk,

Az őszi árpát sok helyeken mint a rozst, zöld takarmánynak is szokták vetni, mivel lágyabb, édesebb és táplálóbba takarmánynak tartják a zöld rozsnál. E célra természetesen csak olyan talaj használható, melyben tenyésztése egészen biztos, mivel a hótakarót igen szereti, a felvidéken jól tenyészik; de nagy hozamot csak ott lehet várni, hol a tél s általában az égalj szelidebb. Ily helyeken aztán bő zöld takarmányt szolgáltat; csak hogy e célra valamivel korábban vetjük.

E növény aratása az időjárás s hely fekvéséhez képest június hóban szokott esni — ami a gazdára nagy előnynek mondható. Mert hamarabb jut a gazda az őszi olajnövények mellett jövedelmi forráshoz, és egyszersmind az aratási munkát is jobban fölözthatja, — mivel learatás után elég ideje marad a gazdának árpaföldjét őszi vetés alá elkészíteni, — vagy rajta még azon évben más valamit természeteni. Már magában azon jó tulajdonosága is sokra becsülhet, hogy a gabna félek között legkorábban érik meg, drágaság idején igen nagy szolgálatot tehet, mert buzával vagy rozsszal keverve, jó kenyeret lehet sütni belőle.

Annyi igaz, hogy őszi árpa kisebb szemű, mint a közönséges nagy tavaszi árpa, — de mind a mellett sörfőzésre épen olyan alkalmas, mint a tavaszi, — sőt némelyek azt állítják, hogy az őszi árpa minden árpa nemek között a legalkalmasabb; tény továbbá az, hogy az őszi árpából kitűnő kása készül, mivelhogy apró szemű, a molnárok is azt keresik, mert kevesebb korpát igényelvén, korpát is kevesebbet ad. Valamint az őszi árpából készült kása (dara) a vízben jobban földagad és hamarabb is megfől.

Végre aratására nézve, mi néhány héttel szokta a rozst megelőzni, megjegyzendő: hogy az őszi árpa teljesen érett állapotában magvát nagyon hullatja; ezért nem kell bevárni, hogy lábán nagyon megérjen.

Horváth Sándor.

Ellentétek — biztató jelek.

A gazdák, vagy mint őket nevezni szokták, az agráriusok, tavasz óta szakadatlanul gyűléseztek, értekezleteket, kongresszusokat tartottak az ország fővárosában a Dunán túl, Erdélyben és Pozsonyban. Mindenütt a mezőgazdaság, a földművelés, különösen pedig a kis-emberek bajaival foglalkoztak, az orvoslásáról tanácskoztak, nem feledkezvén meg a kívándorlás okairól sem.

A gazdák mozgalmának első lépése az uzsora kiirtására irányult s az uzsora kérdését fölvetették, meghányták valamennyi kongresszuson. Ki meri állítani, hogy az uzsora, mint minden bűn, mint minden jogtalan kizsákmányolása a gyöngébbeknek, nem üldözendő? A gazdakongresszusok határozatai tehát, a melyek az uzsora minden fájának szigorú büntetését követelik, minden becsületes ember részéről

csak elismerést érdemelnek. Nincs is kétségünk az iránt, hogy a mi lanyha, hézagos uzoratorvényünk rövid idő alatt módosíthatni, szigoríthatni fog. Ez elől a kormány annál kevésbé térhet ki, mert az uzoratorvény hiányait maga az igazságügyi miniszter is elismerte és nincs ország Európában, a hol az uzoratorvény oly enyhe és fogyatékos és éppen azért a bűnös uzoráskodások megakadályozására annyira alkalmatlan volna, mint a miénk, és nincs ország, a hol az uzorás kizsákmányolás, a lelketlen népuzsorás annyi áldozatot követelne, mint nálunk.

Ilyen körülmények között nem megboráncztató eljárás-e az, ha a soproni kereskedelmi kongresszus kővel dobálja meg és kigyót, békát kiált az uzora üldözőire, a gazdakongresszusokra? Nem úgy tűnik-e fel a kereskedőknek az uzora üldözése miatt való jajveszéklése, hogy ők az uzora védőinek szerepét öltik magukra? Bizony ettől a jogos vádtól nem menekülhetnek. Mert a ki az uzora üldözőit támadja, az az uzorát pártolja. Ez bizonyos.

Igaz, hogy a Sopronban összegyűlt kereskedők kongresszusán a fővezér Schlesinger-Sándor Pál liberális képviselő az uzoravédelem látszatát azzal vélte elkerülni, hogy ő is követelte az uzora, de csak a földuzsora üldözését, igazában a nagybirtok ellen uszította a népet. Szóval földosztást hirdetett. Mi a nagybirtoknak egy kézben való összeömlését bizonyára nem helyeseljük, a hitbizomány által való megkötöttségét pedig egyenesen elítéljük, mert ez által a földhöz hiven és szívósan ragaszkodó földmivesnek a földnek becsületes munkával való megszerzése megnehezítettik, sőt lehetetlenné válik. Azt azonban mégis kaczagató látványnak találjuk, hogy egy több millió készpénzzel és egyéb ingó vagyonnal bíró izraelita kereskedő földosztást prédikál. Elfelejté ez a tisztelt milliomos izraelita polgártársunk, hogy ha már vagyonfelosztásra kerülne a dolog, hát első sorban a pénzes kasszákra és a kereskedő boltosokra kerülne a sor, tehát tulajdonképpen önmaga ellen uszítja a népet. Ezt bizony a legvéresebb száju szocialista se csinálhatta volna rosszabbul.

A második ütköző pont gazdák és kereskedők — vagy ha úgy tetszik — agráriusok és merkantilisták között a szövetkezetek között a szövetkezetek terén volt és van ma is.

A földbirtokosok a szövetkezetekre esküsznek mint olyan intézményre, a mely a népet a zsidó boltosok kiszípolozásától megóvják, a népet a kereskedelmi élettel megismertetik és kereskedelmi életben a tisztességes versenyt meghonosítják.

Másképp a kereskedők. A kereskedők jajveszékelnek, hogy a szövetkezeti boltok tönkreteszik a kereskedelmet, holott még csak nem is olyan régen azzal kürtölték tele a világot, hogy a szövetkezet eszméje halva született gyermek, vagy legalább is olyan intézmény, a melynek pusztulása, bukása egészen bizonyos. Most a kereskedők látván, hogy a szövetkezetek élnek, szaporodnak és virágoznak — hóhér után kiáltoznak, a mely a szövetkezeteket kipusztítsa. De még ezzel sem elégesznek meg; követelik a földuzsora kiirtását, a mely földuzsorának lényegét meg nem magyarázzák, de annyi kiérthető szavaikból és törekvéseikből, hogy a nagybirtokra nagyobb terheket akarnak róni, mint a kisbirtokra. Szóval a „te ütöd az én zsidómat, én ütöm a tiedet“ mondást úgy fordítják a kereskedők,

hogy „te ütöd az én zsidómat (a boltost), én védem a te kizsákmányodat.“

Harcz és háboru van tehát gazdák és kereskedők között, még pedig kemény, szinte kegyetlen.

Már most joggal kérdezheti mindenki, hogy miért irtuk cikkünk elejére, hogy „biztató jelek“, hisz a czivakodás csak nem lehet biztató a magyar nép sorsára ebben százfelé marcangolt országban?

Es mégis biztató jelet látunk ebben a czivakodásban. Mert ez nem egyszerű czivakodás csupán, hanem a gazdasági öntudat felébredése, a gazdasági erők mérközésének biztató próbája. Örömmel látjuk, hogy végre eljött az idő, a mikor a politikusok nem csupán üres szavakon, nagyhangu szólamokon nyargalnak, hanem áttértek a gyakorlati élet szükségleteire, a gazdasági kérdéseknek szóval való komoly mérlegelésére, a honnét kell, hogy a gazdasági kérdések megfejtésre és helyes megoldásra jussanak, úgy, hogy ezt gazda, kereskedő és iparos érezni fogja a gyakorlati életben.

Egy szóval elérkezett végre az a gazdasági és társadalmi politika, a mely nem üres szavakban, haszontalan szalmacséplésben nyilvánul, hanem tettekben, cselekedetekben.

Ennek pedig a kisember, gazda és iparos csak szívből örvendhet, mert az lehetetlen, hogy ettől az új politikai fordulattól az ő sorsa rosszabbra fordulhasson; ellenben bizonyos, hogy gazdára, iparosra és munkásra egy jobb jövő hajnala dereng.

Ezért mondjuk nektek, bizzatok, reméljetez s ezért mondjuk az agráriusoknak és merkantilistáknak: fiaim csak veszekedjetez.

Bessenyei.

Sziveskedjék naptárainkra megrendeléseket gyűjteni!

Nyilttér.

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógmód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmas a köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógmód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógmódja.

Terjeszszétek a „Magyar Néplapot!“

JÓ KÖNYVEK.

Katholikus könyvjegyzék. Régen érezhető nagy szükségét égitett ki a Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége, mikor most kiadta a katholikus irodalmi művek jegyzékét. „Katholikus Könyvjegyzék“ a címe a rendkívül áttekinthetőséggel megszerkesztett katalógusnak, amely tanácssal és utbaigazítással szolgál mindazok számára, akik a modern irodalom kietlen, sivár romlottságában valódi szépségre és tiszta morálra vágnak. A füzet

első sorban adja a katolikus irodalmi és művészeti társulatok névjegyzékét, megjelölve a társulat célját és tagsági kötelezettségeit és kedvezményeit. A katolikus lapok betűsoros jegyzéke következik ezután a szerkesztők nevével és az előfizetési árak megjelölésével. A füzet tulajdonképpeni tartalma, a könyvjegyzék az ájtatossági könyvek felsorolásával kezdődik, majd az ifjúsági iratok, népies olvasmányok és vegyes tárgyú könyvek jegyzéke következik, mindennél az ár és a beszerző hely pontos megjelölésével. A füzet megszerkesztésével minden elismerésre méltó munkát végzett a Szent-István-Társulat és a Pázmány-Egyesület kebeléből kiküldött bizottság.

A „Minisztrálás Mődje“ című füzet jelent meg Keszthelyen Nádai Ignác könyvnyomdájában. Összeállította Földi J. lelkész. E kiadás egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeknek hasonló irányú művek örvendenek. A latin szöveg úgy van írva, a mint olvasni kell magyar betűkkel. A miniszter gyermek teendőiről és a templomi illedelmességről bő magyarázatot, szabályokat ad. E mellett legolcsóbb a hasonló kiterjedésű kiadások közt. Ára 6 fill. Ajánljuk a hitoktató és tanító urak figyelmébe.

Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

Közgazdaság.

Uj halászati társulat. Poprádon, mint onnan jelentik, most alakult meg a Poprádvölgyi halászati társulat. A lazaczon kívül kiváló gondot fog fordítani a társulat a sebes-pisztráng, a szivárványos pisztráng és a pérhal tenyésztésére. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a társulatnak megfelelő államsegélyt utalványoz.

Hegyvidéki mintagazdaság. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta a terméketlen hegyvidékeken több mintagazdaság felállítását, hogy új és jövedelmezőbb gazdasági módon nyujtsanak példát a kis embereknek. Az első mintagazdaságot most rendezik be Vereckén.

A bortermelők és borkereskedők szövetsége feliratot ad be a kormányhoz, melyben az olasz borvámklauzula eltörlését és a magyar bor és borkereskedelem védelmét kéri. A feliratot Molnár Akos orszgy. képviselő nyújtja be.

Olcsó lesz a marhasó. A gazdközönség régi óhaját valósítja meg legközelebb Lukács László pénzügyminiszter, amidőn olcsó marhasót bocsát az állattenyésztők rendelkezésére. Azt jelentik, hogy a kiegyezési tárgyalások során a magyar kormány az osztrák kormánnyal megállapodott a marhasó metermázsájának 10 koronáról 6 koronára való leszállításában.

Budapesti piaczi árak:

Buza: Tiszavidéki 7-35 kor., tolnamegyei 7-45 kor., pestmegyevidéki 7-25 kor., zentai 7-10 kor., verbászi 6-75 kor., szerbiai 6-87 kor.

Rozs: 6-15 kor.

Zab: 5-70 kor.

Tengeri: 5-45 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A múlt héthez képest tartott ár tapasztalható.

Liszt: Átlagos jegyzések Budapesten:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
25-90	25-60	25-60	24-40	23-40	23-	22-30	21-30	20-80

Korpa: Finom 8-10 kor., durva 8-30 kor.

sérvkötőkben!

KELETI J. orthopádiai műintézete ajánlja minden sérvben szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1902. évben cs. és kir. szabadalmazott sérvkötőjét. Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívüli fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona	24 korona

Keleti-féle cs. és kir. szab. gummi-sérvkötő, éjjeli használatra igen ajánlható.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	10 kor.	20 kor.

Gyáraimban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: járó és támgépek, mellfűzők ferdennőttek részére. Műtábak és kezek, haskötők, görcsérharisnyák stb. stb.

Valódi francia gummi-különlegeségek eredeti párisi csomagolásban.

Legújabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!

Keleti J. orvos-szabó m. és k. sz. gyára. Alapítva 1878. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Olcsó cseh ágytollak!

5 kiló sötét fosztott 9 korona 60 fill. jobbminőségű 12 kor, fehér pehelykönnyű fosztott 18 korona, 24 korona, hófehér pehelykönnyű fosztott 30 kor., 36 kor. Szállítás bérmentve utánvétellel.

Csere és visszavétel a szállítási-díj megfizetése mellett engedélyeztetik.

Benedict Sachsel, Lobes II.

Posta PILSEN, Csehország.

Első délmagyarországi

oltárepidészet, szobrászat és aranyozó műintézet.

Ajapított 1890-ben

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy műtermem kibővítettem melyben készítek új oltárokat, szószekelyeket, stációképeket vászonra és pléhrre festve és fából faragva dombor mában polichromirozva művésziesen kidolgozva, valamint régi oltárokat újból festek, márványozok és aranyozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével helyre állítom, Jézus, Mária szíve szobrait, Pádai Szent Antal szobrait fából faragva és polichromirozva.

Cm.	100	110	120	130	140	150
kor.	100	120	140	160	174	194

Cm.	100	120	140	150
kor.	72	100	120	140

Olcsó árak és pontos kiszolgálásról gondoskodik az intézet jó hírneve

Nagy Nep. János,

Temesvár-Józsefváros.

Bonáz-utca 6. sz. saját házában.

Kettős elektromágneses kereszt

R. B. 86967. szám.

E készülék gyógyít és segít fej-, tü- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértolulás sápkór, szédülés, a fülzugás nagyothallás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok a gyomorgörcsök s egyéb görcsök, az étvágytalanság, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szerepe. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradtat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháladatosabb övöszer az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

hideg kezek és lábak, a csusz köszvény, ischias, bajaiban; influenzában s a velejáró hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velők láro állmattanság bajaiban; a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szerepe.

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszéves betegségekkel teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-lásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

A kit legkésőbb 14 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.

Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Rözponti eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, Vadász-u. 42/Gl. Kálmán-u. sarkán.

Szives figyelmébe

ajánlom Pádúai Szent Antal Balzsamát. Számtalan elismerő hálairat bizonyítja, hogy nélkülözhetetlen házi szerül ... fogadták sz. Antal hívei ...

Gyomorbajoknál, étvágytalanság vérszegénység, ideges főfájás, ugymint reumatikus bántalmaknál, szóval mindennemű betegségekben, ugy belsőleg mint bedörzsöléseknél kitűnő hatásnak bizonyul.

Egy korsó ára használati utasítással
o o o I korona 20 fillér o o o

Egyedül kapható

HÜBNER JÓZSEF

„Vöröskereszt” gyógytárában, BAJÁN.

TANNIN-csokoládé

a hasmenést
megszünteti

gyermek és felnőttek
részére.

I drb 40 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Készítő:

STRAKA ÖDÖN,

Mohol.

Első országos műfestészeti és iparművészeti intézet.

Blaskovics BÁTORY MIHÁLY műfestész

Szabadka, VII. ker., Erdő-utca 66. sz.

Templomfestés stilszerint. Gips-, márvány (stucco). — Oltárképek, oltárépítés és márványozások. Tervek, rajzok készítése, rajzok nagyítása.

Toronykeresztek aranyozása állvány nélkül.

Továbbá templommeszelés, toronyok eső által le nem mosható festéssel. Költségvetést és mintákat bérmentve.

== Oltárképek festése művészi kivitelben bámulatos olcsón. ==
Szegényebb egyházaknak 25% engedmény!

Szép levelezőlapot kap Indiából mindenki

a ki egy koronát, vagy többet küld a következő címre: Ft. Göttler Rochus misszionárius urnak, (Kath. plébánia hivasal) Braunau az Inn mellett.

== Első kézből legjobban vásárol. ==

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, ==

hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 frt.-tól felfelé.

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal, különlegesség aczél hangú zenekari harmonikákban, — saját mintáink. * * * *

Magyar
gyártmány!

Teljes zenekar felszerelése

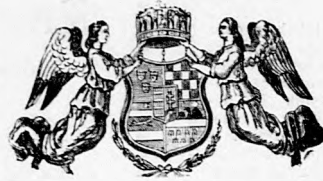
előnyös feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatik

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszintén harmoniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.

Huzás november 20—21.

Huzás november 20—21.

M. kir.
Osztály=

szab.
sorsjáték.

T. cz.

Minden ember arra törekszik, hogy magának és családjának a békés, boldog és nyugodt megélhetést biztosítsa és ezért folyton arra gondol, hogy vagyont szerezzen. Ezt ma már sokkal nehezebb elérni, mint az elmúlt régi jó időkben, amikor még szorgalmas munkával annyit lehetett keresni, hogy abból valamit félre is tehetünk, mert most minden kereseti forrás annyit eredményez, a mennyiből éppen csak hogy megélni lehet.

A m. kir. szab. osztályosorsjáték intézménye van hivatva arra, hogy ezen a bajon segítsen, mert igen előnyösen van beosztva és az összes sorsjegyek fele biztosan nyer.

Erről már nagyon sokan meggyőződtek és számszerűen vannak, a kik meggazdagodásukat ennek köszönhetik, mert igen csekély pénzkockázattal rendkívül kedvező nyeresési esély áll szemben. Ez az egyedüli biztos mód, a melynél tönkre menni nem lehet, de meggazdagodni igen.

A XI-ik sorsjátékra 110.000 sorsjegy lett kibocsájtva, melyek közül a fele, tehát 55.000 nyereménnyel lesz kihuzva és míg az eddigi sorsjátékokban a nyeremények összege 13.160.000 korona volt, ezentul sokkal többet, összesen

14,459.000 koronát

osztanak ki a nyerők között.

A főnyeremények oly magas összegűek, a melyet a világon létező valamennyi más sorsjáték nem bírnak felmutatni. — Így a legnagyobb nyeremény

egy millió korona,

ezenkívül van még 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 60.000, 50.000 stb. más nagy összegű nyeremény is.

Az I. osztályu sorsjegyek árai a következők:

egy egész sorsjegy	12.—	korona
egy fél „	6.—	„
egy negyed „	3.—	„
egy nyolczad „	1.50	„

Az első osztály huzása már

1902. november 20- és 21-én

lesz és mivel a megrendelések napról-napra tömegesen érkeznek, kérem Önt, hogy sorsjegyét postafordultával rendelje meg és legjobb, ha a pénzt postautalványon küldi, de megrendelheti az alábbi megrendelő-lapon is.

Remélem, hogy már legközelebb alkalmam lesz Önnek egy nagyobb nyereményt kifizethetni.

Kiváló tisztelettel
Németh Ambrus,
VIII., József-utca 32.

**A magyar kir. szab. XI-ik sorsjáték
55.000 nyereményének jegyzéke.**

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

		Korona
1	jutalom	600.000
1	nyeremény	400.000
1	„	200.000
2	„	200.000
1	„	100.000
1	„	90.000
2	„	80.000
1	„	70.000
2	„	60.000
1	„	50.000
1	„	40.000
5	„	30.000
3	„	25.000
8	„	20.000
8	„	15.000
36	„	10.000
67	„	5.000
3	„	3.000
437	„	2.000
803	„	1.000
1528	„	500
140	„	300
34450	„	200
4860	„	170
4850	„	130
100	„	100
4350	„	80
3350	„	40
55.000		14,459.000

Nyeremény esetén óvatos közlés s a legszigorubb titoktartás.

A hivatalos sorsolási jegyzéket a m. t. megrendelőimnek a huzás befejezése után azonnal megküldöm.

A hivatalos játéktervezet minden megrendelőnek díjmentesen megküldetik.

Ez a megrendelési jegy levágandó s beküldendő. Bérmentetlen levelek nem lesznek elfogadva.

P. Sz.

Megrendelési lap.

Tek. Németh Ambrus urnak.

Budapest, VIII., József-utca 32.

Megrendelek ezennel e tizenegyedik magyar kir. szab. osztályosorsjáték első osztályára:

..... drb egész sorsjegy à	12 kor. —	fil.
..... „ fél „	6 „ —	„
..... „ negyed „	3 „ —	„
..... „ nyolczad „	1 „ 50	„
Postautalvánnyal küldöttem	korona	fillért.
Ide mellékelve „	korona	fillért.

A sorsjegyet t kérem utánvétellel küldeni.

A fölösleges sor törörendő.

Név

Foglalkozás

Lakhely

Közelebbi czim

Magye